

POROČILO O DELU INŠTITUTA ZA NOVEJŠO ZGODOVINO V LETU 2000

UVOD

Uvod v poročilo, ki sem ga napisala pred enim letom, je izražal polno mero optimizma, ki me je navdajal ob začetku programskega financiranja raziskovalnega dela. Prepričana sem bila, da bo ta način zagotavljal trdnejši in stabilnejši način in s tem zagotavljal tudi boljše pogoje za raziskovalno delo. Potem se je že v drugi polovici leta 2000 izkazalo, da je bil moj optimizem prevelik. Plahneti je pričel ob čakanju na razpis za nove projekte temeljnega in aplikativnega raziskovanja v okviru zadnjega leta uresničevanja nacionalnega raziskovalnega programa. Leto 2000 je bilo zadnje, peto leto izvajanja dveh temeljnih raziskovalnih projektov in trdno smo računali, tudi glede na rezultate našega raziskovalnega dela, da bomo pri prijavih in nato evaluacijskih postopkih naših projektov uspešni in bomo dobili finančna sredstva za delo tistih naših raziskovalcev, ki niso bili sistematizirani leta 1999. Projektne razpisa pa v celem letu nismo dočakali. Razmere pa so se sredi leta začele zaostrovati tudi tam, kjer to sploh nismo pričakovali. Sredstva programskega, pasovnega in projektnega financiranja od meseca julija 2000 niso več zadostovala za izplačila rednih plač, dodajati smo morali vsak iz rezervnih sredstev inštituta, čeprav smo vedeli, da se nam bo to dolgoročno, najkasneje pa v začetku leta 2001 že maščevalo. Na spoštovanje določil Sklepa o normativih in standardih za ceno raziskovalne ure sploh nismo mogli več pomisliti, pa kljub vsem opozorilom ministru za znanost in tehnologijo na ta problem nismo dosegli prav ničesar. Plače so se povečevale z podpisanimi aneksi Kolektivne pogodbe za raziskovalno delo brez zagotovila finančnih sredstev. Ves ostanek optimizma je dokončno presahnil ob neizplačilu rednih, po pogodbah zagotovljenih sredstev v mesecu decembru 2000.

Ob mukotrpnem zagotavljanju še znosnih razmer pa smo leto ob potrpljenju in prizadevnosti vseh delavcev uspešno delovno zaključili. To je razvidno iz vsega poročila, ki je pripravljeno po že leta enakem načinu. Da je bila naša dolgoročna usmeritev v kvalitetno znanstveno raziskovalno delo pravilna, nam dokazuje Zoisovo priznanje, ki ga je za vrhunske znanstvene dosežke v letu 2000 prejel dr. Jurij Perovšek po nekajletni suši, pa ne zaradi slabšega dela, ampak načina podeljevanja nagrad za znanstvene dosežke v Republiki Sloveniji, ko so se podeljevale samo najvišje nagrade za življenjsko delo in vrhunske dosežke le starejšim raziskovalcem, mlajši pa pri teh praviloma niso mogli sodelovati. Maja meseca 2000 je inštitut pripravil odmeven mednarodni znanstveni posvet o Jugoslaviji v hladni vojni v okviru mednarodnega znanstvenega projekta univerz v Torontu in na Dunaju Caught in the Middle, ki se ga je po dolgih letih udeležila vrsta raziskovalcev iz držav bivše Jugoslavije, iz Ruske federacije, Italije in Avstrije. Kljub večni zadregi z denarjem nam je tudi v letu 2000 uspelo izdati dve številki naše revije Prispевki za novejšo zgodovino ob pomoči radodarnih sponzorjev, ki so omogočili izdajo jubilejnega zbornika dr. Milice Kacin Wohinz. Poleg teh dveh številk so naši raziskovalci izdali še 4 samostojne publikacije. 19 redno zaposlenih raziskovalcev je v letu 2000 objavilo 37 izvernih in preglednih znanstvenih člankov, 19 strokovnih člankov ter 44 gesel v zadnjem zvezku Enciklopedije Slovenije. 9 dopolnilno zaposlenih raziskovalcev pa je po še nepopolnih podatkih objavilo 2 izvorna in pregledna članka, 1 strokovni članek in 10 gesel v Enciklopediji Slovenije. Enajst naših zgodovinarjev se je udeležilo 22 znanstvenih posvetov na njih podalo 35 referatov in 2 diskusiji.

Nadaljevali smo nujno potrebno obnovo delovnih prostorov. Letos smo na novo opremili prostore knjižnice, ki so v ne najbolj primernih prostorih za knjižnični fond, ki ga je vedno več. Vendar smo z funkcionalnostjo opreme dosegli, da je knjižnični del, ki je odprt za javnost, bolje izkoriščen. V oskrbi inštituta je vsa stavba Kazine. Tudi tu smo uspeli končati

nujno potrebno obnovo sanitarnih prostorov ter poskrbeli za nove opleske v avli, hodnikih in stopniščih.

1 ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO

1.1 RAZISKOVALNI PROGRAMI

1.1.1 Politična, idejna in kulturna zgodovina Slovencev od sredine 19. stoletja do 1990

V tem obsežnejšem od naših obeh programov sodeluje 7 polno plačanih sistemiziranih raziskovalcev in višja bibliotekarka, iz inštitutovih sredstev je bila finančno pokrivana ena raziskovalka, iz projekta Zgodovina Slovencev v 20. stoletju pa z nekaj urami, ostalo pa tudi iz inštitutovih sredstev, še trije raziskovalci.

Program je vodil in v njem raziskovalno sodeloval *dr. Jurij Perovšek*, višji znanstveni sodelavec. Raziskoval je vprašanje unitarizma pri Slovencih v letih 1918 - 1941 in po faznem načrtu proučeval narodno politično misel in prakso glavnega nosilca jugoslovanskega unitaristično-centralističnega programa na Slovenskem - liberalnega tabora v obdobju od skupščinskih volitev maja 1935 do volitev decembra 1938. *Dr. Peter Vodopivec*, znanstveni svetnik, je v okviru svojega dela v tem programu pisal zaključna poglavja o posameznih političnih, idejnih in kulturnih problemih za monografijo o slovenski zgodovini v času od konca 18. stoletja do nastanka moderne slovenske države. *Dr. Ervin Dolenc*, višji znanstveni sodelavec, je zaključil pregled odnosa slovenskih intelektualcev in političnih strank do identitete slovenstva in jugoslovanstva v prvi jugoslovanski državi. *Dr. Bojan Godeša*, višji znanstveni sodelavec, je zaključil delo na raziskavi Poskusi premirja med sprtima taboroma na Slovenskem v času 2. svetovne vojne. Pregledoval je arhivsko gradivo o Borisu Furlanu, Gregoriju Rožmanu, Francu Snoju, Mihi Kreku, o prostožidarjih, JNS, OJNS in bivših meščanskih strankah v Arhivu R Slovenije, Enota III. *Dr. Boris Mlakar*, znanstveni sodelavec, je dokončal zbiranje gradiva za raziskavo o jugoslovanski vojski v domovini, komandi za Slovenijo, torej za raziskavo o četništvu na Slovenskem med 2. svetovno vojno. V Arhivu R Slovenija je v Enotah I in III pregledal gradivo Centralne komisije VOS ter Pokrajinskih komisij VOS za Primorsko, Gorenjsko in Štajersko (gradivo o četniškem gibanju Jožeta Melaherja - Zmagoslava). S pregledovanjem in izpisovanjem podatkov iz Zbornika Svobodne Slovenije ter Sokolskega vestnika je končal iskanje v emigrantski literaturi. Napisal je uvodni pregled o izvoru in nastanku četniškega gibanja v južnih jugoslovanskih pokrajinah. *Dr. Damijan Guštin*, znanstveni sodelavec, je pri ugotavljanju in pregonu vojnih zločinov na Slovenskem med in po 2. svetovni vojni zbiral in proučeval zbrano gradivo o delovanju komisije za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev na območju Primorske. Del gradiva je uporabil za pisanje študije o evidentiranju nasilnih dejanj fašističnega režima med prebivalstvom Julijske krajine pred letom 1941. *Dr. Vida Deželak-Barič*, asistentka z doktoratom, je v zgodovini Osvobodilne fronte, v njenem okviru pa Komunistične stranke Slovenije, raziskovala odnos do vere, verujočih in Cerkve, vprašanje monopolizacije in instrumentalizacije fronte s strani partije in konkretne pojavne oblike razrednega boja ter odnos partije do narodno revolucionarne organizacije TIGR v času 2. svetovne vojne. O teh vprašanjih je napisala tri elaborate. *Dr. Aleš Gabrič*, znanstveni sodelavec, je zbiral gradivo za posamezna poglavja iz kulturne in kulturno politične zgodovine od konca 2. svetovne vojne do leta 1980. Osredotočil se je pregledovanje arhiva Socialistične zveze delovnega ljudstva v Arhivu R Slovenije. *Dr. Nevenka Troha*, znanstvena sodelavka, je pregledala gradivo o problematiki Slovencev v Avstriji (Koroška, Štajerska), Porabskih Slovencev, italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji v Arhivu R Slovenije v

fondih Glavni odbor SZDL in CK ZKS ter v Pokrajinskem arhivu Koper v fondih OK KPS Koper in OO SZDL Koper. Nadaljevala je pregledovanje arhivskega gradiva o problematiki slovensko-italijanski odnosov in Svobodnega tržaškega ozemlja v različnih fondih Arhiva R Slovenije, v Pokrajinskem arhivu Koper pa fonde OK KPS Koper, OK KPSSTO za istrsko okrožje, OOSIAU za istrsko okrožje. S sredstvi Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (projekt o raziskavi grobišč) in iz evropskega programa Phare CBC in Interreg II Slovenija - Italija (projekt Vzroki in posledice izseljevanj iz Slovenske Istre po 2. svetovni vojni) je 14 dni pregledovala fonde v diplomatsko zgodovinskem arhivu italijanskega zunanjega ministrstva in v osrednjem državnem arhivu Italije, fond vlade, v Rimu. *Dr. Mateja Režek*, asistentka z doktoratom, je aprila meseca uspešno branila svojo doktorsko disertacijo z naslovom politične spremembe v Sloveniji v desetletju po sporu z Inforbirojem in tako tudi formalno zaključila enovit doktorski študij usposabljanja mladega raziskovalca. Tekst disertacije je začela pripravljati za objavo pri založbi Nove Revije.

1.1.2 Gospodarska in socialna zgodovina Slovencev od sredine 19. stoletja do 1990

V tem raziskovalnem programu je v letu 2000 sodelovalo sedem sistemiziranih raziskovalcev - gospodarskih in socialnih zgodovinarjev in bibliotekar ter mladi raziskovalec.

Vodja programske skupine *Dr. Žarko Lazarevič*, višji znanstveni sodelavec, je v letu 2000 pisal skupaj z *dr. Jožetom Prinčičem* obsežno monografijo o zgodovini slovenskega bančništva, ki je izšla konec leta. *Dr. Lazarevič* je avtor prvega dela, ki zajema obdobje od začetkov nastajanja slovenskih bančnih institucij v začetku 19. stoletja pa do konca 2. svetovne vojne. *Dr. Jasna Fischer*, znanstvena svetnica je kot part-time raziskovalka analizirala sistem vojnega gospodarstva med 1. svetovno vojno in gospodarske razmere takoj po koncu vojne s posebnim poudarkom na vprašanju slovenskih zahodne in severne meje. *Dr. France Kresal*, znanstveni svetnik, je raziskoval delovanje stanovskih in gospodarskih združenj ter njihov vpliv na razvoj slovenskega gospodarstva od uvedbe gospodarskega liberalizma do 2. svetovne vojne, ki se je odražala v stanovskih zbornicah (zbornica za trgovino, obrt in industrijo, kmetijska zbornica, specialne gospodarske zbornice, delavska zbornica) in v obveznih obrtnih zadrugah, trgovskih gremijih ter zvezi industrijcev, njihovih združenj in zvez. *Dr. Zdenko Čepič*, višji znanstveni sodelavec, je nadaljeval s proučevanjem kmetijske politike v obdobju povojne industrializacije v prvem desetletju po koncu 2. svetovne vojne in njune medsebojne vplive. Analiziral je vpliv spora z Inforbirojem na gospodarstvom, predvsem glede preskrbe in s tem življenjskega standarda ter nastajanje kmečkih delovnih zadrug kot najbolj viden izraz 'sovjetizacije' kmetijske politike. Zbiral je arhivsko gradivo slovenskih političnih in upravnih organov (politbiro CK KPS, komisija za kmetijstvo CK KPS, ministrstvo za trgovino), objavljene vire Gospodarskega sveta vlade FLRJ in statistično gradivo. *Dr. Jože Prinčič*, višji znanstveni sodelavec, je poleg že omenjenega dela pri zgodovini slovenskega bančništva začel raziskovati gospodarsko zgodovino Slovencev v letih 1970 - 1989. Pregledal je del objavljene literature in začel zbirati arhivsko in drugo gradivo, posebej zaradi bližajoče se 10-letnice slovenske osamosvojitve je pozornost namenil predvsem osvetlitvi gospodarskega dogajanja v zadnjih letih druge Jugoslavije. *Dr. Andrej Studen*, znanstveni sodelavec, je nadaljeval zbiranje arhivskega in časopisnega gradiva ter literature o modernizaciji načina življenja na prehodu iz 19. v 20. stoletje in med obema vojnoma. Analiziral je stanovanjsko kulturo v mestih in na podeželju, stanovanjsko vprašanje kot pomemben del socialne zgodovine, oblačilno kulturo in začel raziskovati tudi zgodovino prehrane. *Mag. Andrej Pančur*, mladi raziskovalec, je nadaljeval z delom na pripravi doktorske disertacije Monetarna politika v habsburški monarhiji in Slovenci (1848-1914). Zbiral je sodobno literaturo o tej problematiki. Po vrnitvi iz doktorskega študija

v Mainzu je pregledoval revije (Slovenski pravnik, Dom in svet, Ljubljanski zvon, Zora, Vestnik, Koledar družbe Sv. Mohorja) in časnike (Novice, Slovenec, Slovenski narod, IllYrisches Blatt, Laibacher Zeitung) in v Arhivu R Slovenije nekaj fondov, med njimi najpomembnejšega Dežmanovega.

1.2 RAZISKOVALNI PROJEKTI

1.2.1 Zgodovina Slovencev v 20. stoletju

Projekt zgodovina Slovencev v 20. stoletju, ki ga je vodila *Dr. Jasna Fischer* in so prva tri leta v njem sodelovali vsi raziskovalci inštituta, zadnji dve leti pa je zaradi postopnega uvajanja programskega financiranja imel še samo nekaj raziskovalnih ur, se je v letu 2000 uradno končal. Delo na projektu smo v zadnjih dveh letih osredotočili na pisanje skupne obsežne monografije Zgodovina Slovencev v 20. stoletju. Uredniški odbor, ki ga vodi dr. Fischerjeva, je zadolžen za obsežno redakcijsko delo pri tem zahtevnem podvigu. Njegovi člani so bili *dr. Zdenko Čepič*, *dr. Ervin Dolenc*, *dr. Aleš Gabrič*, *dr. Bojan Godeša*, *dr. Žarko Lazarevič* in *dr. Jurij Perovšek*, ki so v letu 2000 tekoče spremljali in koordinirali delo piscev. Prve redakcije nekaterih sklopov tekstov (na primer gospodarske in socialne zgodovine skozi vsa obdobja, politični razvoj Slovenije v prvih letih po končani drugi svetovni) so v prvem redakcijskem branju že opravljene. Nekateri raziskovalci so v lanskem letu še pisali tekste, za katere so bili zadolženi. Do konca leta 2000 je bilo napisanih že 90 % vseh tekstov, po približni oceni 1200 tipkanih strani. Večina avtorjev je pisanje že zaključila, ostala so nekatera posamezna manjša poglavja nekaterih avtorjev.

1.2.2 Edicija Viri II

Izvajanje projekta Edicija Viri II je teklo zadnje peto leto. Vodil ga je *dr. France Dolinar*, pri njem pa so sodelovali trije redno zaposleni inštitutovi sodelavci, dva polno zaposlena sodelavca Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, devet na inštitutu dopolnilno zaposlenih sodelavcev, ki so redno zaposleni v Arhivu Republike Slovenije, Narodni in univerzitetni knjižnici, Škofijskemu arhivu v Mariboru, part-time raziskovalka na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru in štirje pogodbeni sodelavci. Delo na projektu je bilo razdeljeno v šest tematskih sklopov.

Evidentiranje virov

Prof. dr. France Dolinar je evidentiral gradivo v Arhivu zunanjega ministrstva v Rimu in sicer Fond Jugoslavija za leto 1931 in v Vatikanskem tajnem arhivu gradivo dunajske nunciature, fasc. 34 do 52.

Kot urednik zbirke Viri je uredil rokopis Darinke Drnovšek Zapisniki CK KPS za obdobje 1944 - 1953 (Viri 15) ter začel pripravljati izdajo teksta *dr. Vide Deželak-Barič* (Viri 16) in rokopis, ki ga je pripravil dr. Božo Repe o procesu demokratizacije in osamosvojitvi Slovenije. 16. številka Virov bo izšla v prvem trimesečju leta 2001, Repetov tekst pa bo potrebno razdeliti v dve številki. Urednik želi, da bi publikacija izšla prav tako v letu 2001 za deseto obletnico osamosvojitve Slovenije ob pogoju, da bodo zagotovljena sredstva. Urednik žal ugotavlja, da za proslavo te pomembne obletnice med vodilnimi slovenskimi politikami ni prav nobenega zanimanja.

Politična zgodovina

Marjeta Adamič, *Darinka Drnovšek*, *Metka Gombač* in *Marija Oblak-Čarni* so nadaljevale pripravo publikacije Poletje 1943. Politični dokumenti narodnoosvobodilne vojne pred

kapitulacijo Italije julij - september 1943 kot 8. knjigo serije Dokumenti ljudske revolucije. Za objavo so pripravile 51 sejnih zapisnikov IOOF Slovenskega naroda april 1943 - junij 1945, 13 zapisnikov Vrhovnega plenuma OF september 1943 - 1944, 9 zapisnikov Upravne komisije za osvobodeno slovensko ozemlje oktober 1943, 21 zapisnikov SNOS april 1944 - marec 1945, 10 zapisnikov NOS za Primorsko september 1943 - januar 1944 in 52 zapisnikov CK KPS 1944 - 1945. Dokumenti so razporedile po ustvarjalcih, po kronološkem redu in opremile s komentarji. V opombah so sodelavke poleg nahajališča in opisov dokumentov razrešile ilegalna imena oziroma identificirale osebe, kratice in šifre. Navedle so odloke, razglase, navodila, dopise, povezane s sklepi sej, opozorile na literaturo in pojasnile posamezne dogodke in nejasnosti v dokumentih.

Dr. Zdenko Čepič je nadaljeval izbiranje gradiva o povojnem združništvu v Sloveniji.

Dr. Vida Deželak-Barič je za zbornik virov Pokrajinske konference KPS na Primorskem dokončevala s pisanjem pojasnjevalnih in kritičnih opomb, ki bo, kot že omenjeno, izšla spomladi 2001.

Dr. Matevž Košir je nadaljeval in zaključil s transkribiranjem prvega dela zapisnikov Kranjskih deželnih stanov Landtags auch verordenten Ausschuss Protokoll item Traburgischer Handlung. Celoten zapisnik obsega čas od leta 1530 do 1573, transkribiran del pa zajema čas od 1530 do 1550, to je v zapisniku 217 folijev, kar je prvi del protokola, ki je večinoma del enega pisarja in je zaključena celota. Nadaljeval je s komentiranjem in izdelavo opomb k transkribiranemu tekstu.

Dr. Branko Marušič je dokončal delo pri objavi drugega dela korespondence dr. Henrika Tume in publikacija čaka na natis. Nadaljeval je tudi z delom pri pisanju komentarjev in opomb k objavi slovenskega prevoda knjige Antona Muznika Clima goritiense, ki je odličen zgodovinski vir za Goriško v drugi polovici 18. stoletja. Publikacijo je izdal Inštitut za zgodovino medicine v Ljubljani. Za objavo je pripravil knjigo Goriški spomini s 47 spominskimi pričevanji 41 avtorjev o Gorici in Goriški v letih 1830 - 1918. Knjiga bo izšla spomladi leta 2001, skupaj z Muznikovo v počastitev 1000-letnice prvega pojava Gorice in Goriške v zgodovinskih virih. V Zgodovinskem časopisu pa je Marušič objavil v prevodu korespondenco med dr. Henrikom Tumo in Valentinom Pittonijem.

Dr. Stane Granda je v letu 2000 iskal vire za zgodovino Istre in Trsta v letu 1848/49. Na podlagi raziskav po literaturi in dunajskih arhivih je ugotovil, da je struktura dokumentov iz tega dela Slovenije bistveno drugačna in odstopa od tistih, ki so nastali drugje v monarhiji. To dejstvo si razlaga z razmerami zaradi revolucije v Benetkah, vojne z Italijo, z dvema oblikama slovenskega političnega gibanja in vpliva lokalne samouprave podeželskih občin. Zaradi starosti dokumentov je moral naročiti kopiranje gradiva, vendar še vsega naročenega ni dobil.

Mag. Rozina Švent je v letu 2000 delala dodelavo popisa zapuščine akademika Vladimirja Dedijerja. Dokumente za objavo ima v celoti vnesene v računalnik in skoraj dokončano tudi opremljanje s kritičnim znanstvenim aparatom. Vsa zapuščina pa je urejena po mapah kot osebno gradivo, dela, pisma, korespondenca in drugo gradivo, dodan pa je še pregled Dedijerjeve korespondence z Edvardom Kocbekom, Ferdodom Kozakom in Josipom Vidmarjem, ki je shranjena v rokopisni zbirki NUK v drugih zapuščinah.

Objava dnevnikov

Dr. Jera Vodušek Starič je nadaljevala s pripravo izdaje dnevnika dr. Črtomira Nagodeta.

Poleg prepisovanja dela dnevnika iz leta 1943, kar zaradi okrajšav, ilegalnih imen in šifer poteka zelo počasi, je sodelavka nadaljevala z raziskovanjem okoliščin, v katerih je dnevnik nastajal. Pregledovala je gradivo v britanskih arhivih (PRO) o podtalnih povezavah zaveznikov z ilegalnimi organizacijami v Ljubljani, gradivo Nagodetovega procesa v Arhivu R Slovenije, podatke je zbirala tudi pri takratnih udeležencih.

Dr. Tamara Griesser-Pečar je pripravljala za objavo dnevnik dr. Albina Šmajda. Samo besedilo dnevnika je pripravljeno za objavo, v letu 2000 je sodelavka pisala uvodni del in še preostale opombe.

Dr. Boris Mlakar je za objavo Farne kronike Sv. Gregorija 1941-1945 zbral še nekaj podatkov v različnih arhivskih fondih Arhiva R Slovenije. Sestavil je pregled protirevolucionarnega gibanja v fari, to je vaške straže in domobranstva. Zbral in preveril je že objavljene podatke o tamkajšnjih medvojnih žrtvah. Dokončal je pisanje spremne študije in napisal večino potrebnih opomb.

Sodni spisi

Dr. Jelka Melik in *mag. Mateja Jeraj* sta nadaljevali z delom na gradivu t.i. Nagodetovega procesa proti Č. Nagodetu, L. Sircu, B. Furlanu, A. Vodetovi, Z. Hribarju, L. Kavčniku, M. Kumlju, M. Pirceu, P. Hočevarjevi, F. Sircu, S. Zupanu, B. Staretu, F. Snoju, V. Lajovcu in E. Hribarjevi v letu 1947. V tekstu, ki obsega 737 strani, je prikazan potek glavne obravnave v celoti, uporabljeno dokazno gradivo, obtožnica in sodba. Dodani so življenjepisi obtoženih.

Vizitacijski zapisniki

Dr. Lilijana Žnidaršič-Golec je v letu 2000 sestavila inventarni popis za del spisov iz fonda Kapiteljski arhiv Ljubljana, ki ga hranijo v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani. Obdelala je fascikle 54 - 59. Tako je okvirno končan inventar za 60 fasciklov.

Dr. Anton Ožinger je dopolnjeval transkripcijo teksta goriških nadškofijskih vizitacij Karla M. Attemsa v letih 1752/53, 1757, 1761, 1763 in 1771. Posebno pozornost je namenil vizitacijam v letu 1752/53, ki je zaradi obsežnosti in poškodb na izvornem besedilu težko čitljiv, pa je zato transkripcija na nekaterih mestih zahtevala celo rekonstrukcijo teksta.

Korespondenca Friderika Barage

France Baraga je končeval pripravo knjige Friderik Baraga. Pisma in dokumenti 1797 - 1830. Izid trojezične knjige je zaradi odsotnosti prevajalke nekoliko zakasnen. Baraga je v letu 2000 pregledal še preostalo gradivo o misijonarju Baragu ter še dveh ameriških misijonarjih Pirceu in Buhu, ki ga je zapustil pobudnik zbirke Baragiana Karel Ceglar. Zapuščina je za natis pripravljena v obliki rokopisa.

1.2.3 Nacionalna zbirka Žrtve druge svetovne vojne in zaradi nje na Slovenskem

Projekt nacionalne zbirke Žrtve druge svetovne vojne in zaradi nje uresničujemo s štirimi raziskovalci in upokojenim sodelavcem inštituta. Vodja projekta je *dr. Bojan Godeša*, v projektu je sodeloval z metodološkimi in vsebinskimi nasveti, ob svojem rednem raziskovalnem delu pa je spremljal tudi literaturo vse podatke, ki se nanašajo na zbirko in jih posredoval obema strokovnima sodelavkama *Mojci Šorn* in *Tadeji Tominšek Rihtar*. Obe sodelavki sta skupaj dopolnjevali bibliografijo strokovne literature, ki izhaja na novo in vsebuje sezname žrtev. Področje dela imata razdeljeno. Mojca Šorn je v začetku popisovala po monografijah partizanskih odredov padle borce narodnoosvobodilne vojne. Ta literatura je

v glavnem že izčrpana, zato je v letu 2000 popisovala tudi civilne žrtve na posameznih geografskih področjih na podlagi gradiva krajevnih zbornikov, seznamov posameznih organizacij in časopisnega gradiva. Zadnjo polovico leta je vnašala v računalniško bazo podatke o mrtvih oziroma pogrešanih iz Uradnih listov FLRJ. Podatki za posameznike so zelo popolni, zato je delo zamudno, saj dvojnikom dopolnjuje generalije in tako točno identificira osebe. Mojca Šorn je v letu 2000 vpisala 2.700 novih žrtev, računa pa, da je od tega slabih 5 % dvojnikov. Podatke je dopolnila za 3.600 oseb. Tadeja Tominšek Rihtar je nadaljevala z zbiranjem in dopolnjevanjem podatkov v bazi. Njeno delo je v lanskem letu je bilo osredotočeno predvsem na pregledovanje arhivskega gradiva v fondih Arhiva Republike Slovenije in sicer v Enoti II, na fonde AFŽ (vojne sirote), PNOO (vojne žrtve in vojna škoda), KUZOP za Primorsko (Vojne žrtve in vojna škoda), PV iz RSZN za Primorsko (partizanski dezertjerji), kartoteka padlih borcev (padli partizani), v Enoti I pa fond Edvarda Kardelja (vrnjeni in pobiti domobranci). Do konca decembra 2000 sta sodelavki vpisali 7.400 žrtev, tako je sedaj v računalniški bazi podatkov 64.300 žrtev všteti dvojnike. *Dr. Boris Mlakar* je ob svojem rednem raziskovalnem delu v literaturi in arhivskem gradivu našel podatke ali o novih žrtvah ali samo dopolnilne za že vpisane, tako na primer ob ponovnem pregledovanju gradiva PK in OK VOS za Primorsko o žrtvah likvidacij, v okviru zbiranja gradiva občinskih komisij za poveljne poboje pa je pridobil sezname medvojnih in poveljnih pobojev v občinah Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče in Lenart v Slovenskih goricah ter podatke o posameznih žrtvah medvojnih likvidacij na Tolminskem in Kobariškem ter o tamkajšnjih žrtvah nesreč z vojnimi materialom po vojni. *Dr. Tone Ferenc*, upokojeni znanstveni svetnik inštituta, je ob pripravi monografije Rab - Arbe - Arbissima. Konfinacije - racije - internacije v Ljubljanski pokrajini 1941 - 1943 zbral podatke po različnem obsežnem arhivskem gradivu za 2.424 žrtev z rojstnimi in smrtnimi podatki. Zbrano gradivo bosta strokovni sodelavki vnesli v računalniško bazo podatkov.

1.3 DRUGO RAZISKOVALNO DELO

Ob delu pri temeljnih raziskavah v programih in projektih raziskovalci poročajo tudi o drugem opravljenem raziskovalnem delu. Del tega dela je že razviden iz bibliografije za leto 2000, del pa še ne, ker so teksti še v tisku. Pri pisanju izvirnih znanstvenih člankov ob množici jubilejnih zbornikov, ki izhajajo zadnja leta, sodeluje kar lepo število naših raziskovalcev. Pri pripravi jubilejnega zbornika Milice Kacin Wohinz so sodelovali *dr. Vida Deželak-Barič*, *dr. Ervin Dolenc*, *dr. Bojan Godeša*, *dr. Damijan Guštin*, *dr. Boris Mlakar*, *dr. Nevenka Troha* in *dr. Peter Vodopivec*. Še več jih je oddalo svoje razprave za Melikov zbornik v pripravi: *dr. Zdenko Čepič*, *dr. Jasna Fischer*, *dr. Bojan Godeša*, *dr. France Kresal*, *dr. Žarko Lazarevič*, *mag. Andrej Pančur*, *dr. Jurij Perovšek*, *dr. Andrej Studen* in *dr. Nevenka Troha*.

Z objavo poročila komisije za rehabilitacijo univerzitetnih učiteljev in sodelavcev z naslovom Politični pritiski in izključevanja učiteljev in sodelavcev z Univerze v Ljubljani v glasilu Objave se je uspešno končalo večletno delo *dr. Aleša Gabriča* in *dr. Petra Vodopivca*. *Dr. Gabrič* je v zbirki Korenine založbe Nova Revija izdal v soavtorstvu monografijo Odvetnica in pisateljica Ljuba Prenner. Za tematsko številko Družboslovnih razprav o mehanizmih socialne diferenciacije v Sloveniji je pripravil enega od uvodnih prispevkov o šolskem sistemu v Sloveniji v 20. stoletju. Za glasilo Društva bibliotekarjev pa je ob pripravi novega zakona o knjižnicah analiziral priprave in polemike ob prvem zakonu o knjižnicah leta 1961. *Dr. Bojan Godeša* je napisal razpravo Možnosti za zedinjeno Slovenijo med 2. svetovno vojno, ki bo izšla v zborniku o mitih v slovenskem zgodovinsko pri založbi Modrijan. *Dr. Damijan Guštin* je proučeval problematiko ustvarjanja oboroženih sil Države SHS in

Kraljevine SHS ter njihovo uporabo v reševanju mejnih vprašanj po koncu 1. svetovne vojne po strokovni literaturi in arhivskih virih. *Dr. Boris Mlakar* je napisal monografijo o do sedaj še ne povsem pojasnjenih dogodkih ob napadu na partijsko šolo v Cerknem pozimi 1944 z naslovom *Tragedija v Cerknem*. Na željo založnika Slovenske matice je zbral gradivo in dodatno napisal poglavje k besedilu doktorske disertacije o Vetrinju in usodi domobrancev po njihovi vrnitvi v Jugoslavijo. *Dr. Jurij Perovšek* je skupaj z *dr. Zdenkom Čepičem* napisal razpravo *Slovenska narodno politična in državna misel ter dejanja 1848-1991*, ki bo izšla v Časopisu za zgodovino in narodopisje. *Dr. Andrej Studen* je raziskoval strukturo časa in prostora v 19. stoletju na primeru železnice. Zbiral in urejal je slikovno gradivo za obsežno delo *Slovenska kronika 19. stoletja*. Prvi del za čas od leta 1800 do 1860 bo predvidoma izšel v prvi polovici leta 2001. Kot soavtor je sodeloval pri zaključni redakciji učbenika za 8. razred devetletke oziroma za 7. razred osemletke. *Dr. Nevenka Troha* je za revijo *Annales* oddala razpravo o ukrepih jugoslovanskih oblasti v conah B Julijske Krajine in STO in Italijanih na Koprskem ter dokončala tudi razpravi o političnem delovanju Zorka Jelinčiča v coni A STO za zbornik ob 100-letnici Jelinčičevega rojstva in delovanju dr. Iva Juvančiča med leti 1947 - 1954 za Primorska srečanja.

2 KNJIŽNICA IN INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA DEJAVNOST

Na kadrovskem področju v knjižnici v letu 2000 ni bilo sprememb. Zaposleni so bili štirje delavci, višja bibliotekarka in vodja knjižnice *Nataša Kandus*, bibliotekar *Igor Zemljič*, knjižničarka *Irena Mazi* in pisarniška referentka *Damijana Bračko*. Od 22. marca do 23. oktobra 2000 je bil odsoten bibliotekar Igor Zemljič, ki je bil na civilnem služenju vojaškega roka.

Bistveni novosti zadnjega leta sta avtomatizacija izposoje knjig s črtno kodo in nakup novega pohištva, ki ni le olepšalo prostorov knjižnice ampak omogočilo tudi smotnejšo izrabo prostora, zlasti s preureditvijo knjižnih polic v oddelku izposoje in v čitalnici. Leta 2000 je bila knjižnica tedensko dostopna uporabnikom 22 ur in odprta 242 delovnih dni.

2.1 NABAVA GRADIVA

V knjižnici smo tega leta na novo vpisali 690 monografskih (378 slovenskih) in 119 letnikov serijskih publikacij (80 slovenskih).

Pregled nabave v letu 2000

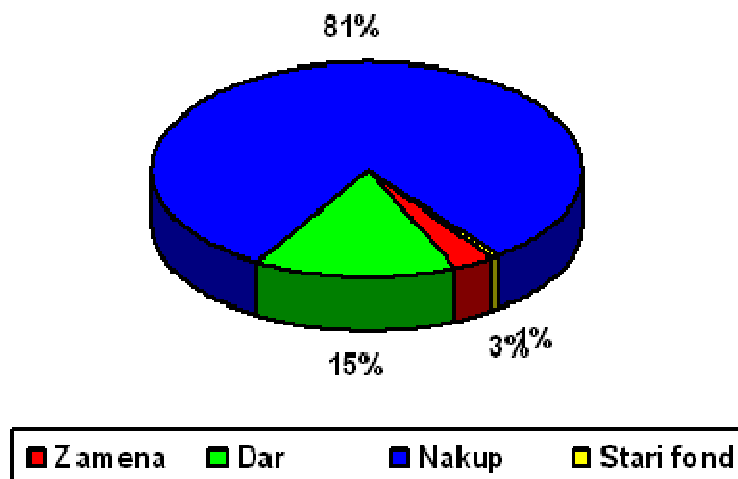
	knjige/brošure	serijske publikacije	skupaj
nakup	559	74	572
zamena	22	18	55
dar	105	27	130
stari fond	4	0	
skupaj	690	119	809

Večino gradiva smo v knjižnici pridobili z nakupi. Med darovi so prevladovali individualni darovi avtorjev. Zamenjava je, tako kot vsako leto, potekala večidel s partnerskimi

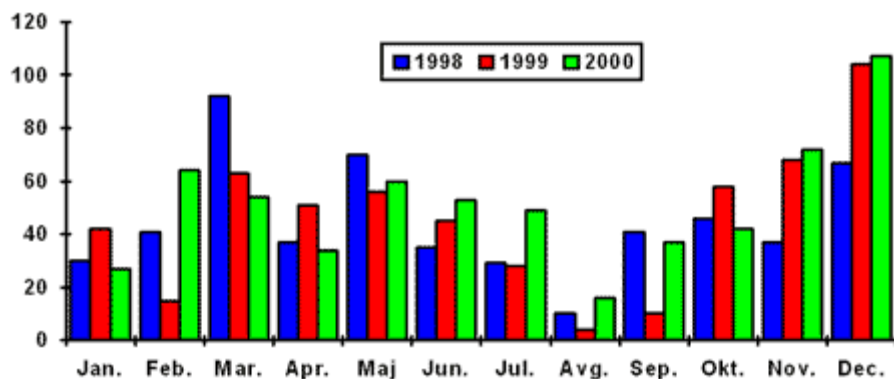

institucijami v Sloveniji in na tujem. Leta 2000 smo tako Prispevke za novejšo zgodovino poslali 47. knjižnicam in inštitutom v tujini in 21. slovenskim ustanovam.

Način nabave leta 2000

Nakup knjig v letu 2000 (po mesecih)

Tako je 31.12. 2000 obsegal fond knjižnice inštituta:

knjige:	disertacije	serijske publikacije	neknjižno gradivo	skupaj:
27.527	148	6.352	33	34.060

2.2 IZPOSOJA

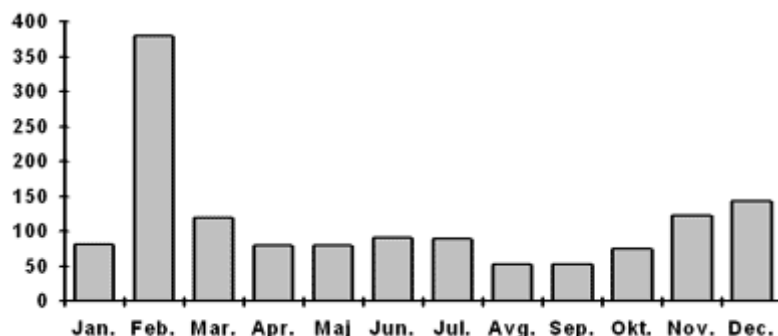
Del izposoje je še potekal s pomočjo listkov, čeprav se večina neobdelanih knjig pred vrnitvijo na polico opremi s črtno kodo. V letu 2000 smo preko računalnika izposodili 1369 (lani 1852 knjig), kar je predstavljalo 73 % (lani 75 %) izposoje, "na listke" pa ostalih 520 knjižnih enot, delež računalniško zavedenih knjig je torej praktično enak.

	Knjige	časniki in časopisi	Skupaj
Izposoja na dom	1.889	520	2.409

Izposoja v čitalnici	872	10.610	11.482
----------------------	-----	--------	--------

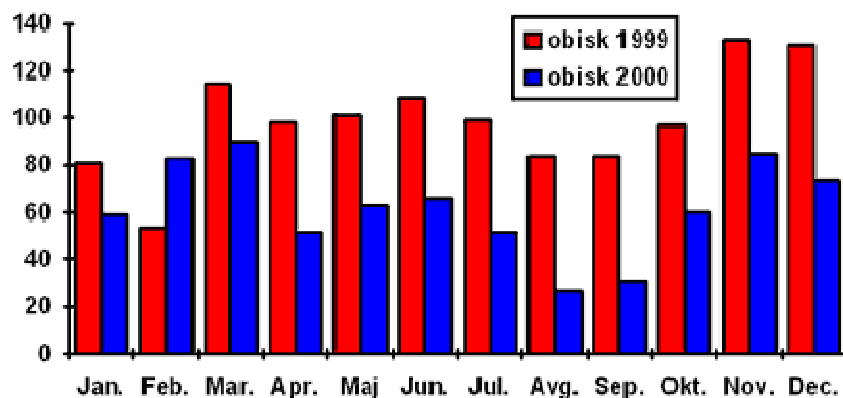
Pri tem je zanimivo tudi pogledati, kako se je količina izposojenih knjig spreminjala po mesecih, kjer lahko vidimo konstantno izposajo. Statistično odstopanje meseca februarja gre na rovaš vnašanja že prej izposojenih knjig, ki so bile dotlej evidentirane na listkih.

Število izposojenih knjig po mesecih v letu 2000:

Krivulja obiska skozi leto je precej podobna lanskemu. Dodamo še naj, da je leta 2000 knjižnico obiskalo v **13.107** obiskih (**3.726** namenjenih izposoji in **9.381** v čitalnico) 660 aktivnih članov, med katerimi je bilo kar 170 vpisanih na novo. Pri medknjižnični izposoji smo si izposodili 15 knjig iz raznih knjižnic po Sloveniji ali iz tujine, v to številko ni všteta izposoja iz Knjižnice Otona Župančiča. Sami pa smo drugim institucijam iz naših zbirk posodili 15 knjig, eno knjigo celo na Nizozemsko.

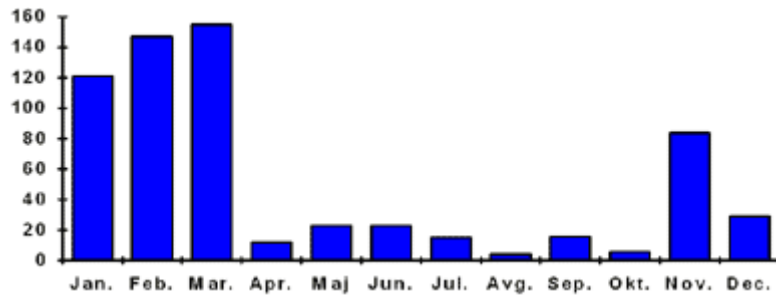
Število obiskov (po mesecih) v knjižnici INZ leta 1999 in 2000:

2.3 STROKOVNO DELO

Je bilo podobno delu iz minulih let. Sproti smo obdelovali vse prispelo gradivo in vnašali bibliografske enote naših raziskovalcev, kljub temu pa se prav pri številu vnešenih enot pozna odsotnost enega od katalogizatorjev.

Število v COBISS-u kreiranih zapisov leta 2000:

Tako imamo do sedaj v COBISS vnešenih že **6.462** knjižnih enot. V minulem letu je bilo tekom izposoje v COBISS vnešenih še **710** starejših knjig. Pomembna novost pri katalogizaciji knjig v minulem letu je tudi možnost prevzemanja zapisov o knjigah (v formatu MARC) iz baze OCLC (kataloga Kongresne knjižnice v New Yorku). S tem je katalogizatorju resda precej olajšano delo in identifikacija knjig, saj lahko v krajšem času obdela več gradiva, je pa z manjšo zahtevnostjo njegovo delo omejeno le še na dodajanje črtic in morebitno prevajanje nekaterih opomb. V strokovno delo sodi tudi bogata referenčna dejavnost, ki pa jo je precej težko kvalitativno in kvantitativno oceniti. H knjigovezu smo v minulem letu dajali v vezavo gradivo s poškodovano vezavo, časopisje ter revije iz leta 1998 in nekatere nevezane revije iz minulih let.

3 PREDAVANJA, MENTORSTVO, RECENZIRANJE

3.1 DODIPLOMSKI IN PODIPLOMSKI ŠTUDIJ

V dodiplomskem študiju na Univerzi v Ljubljani je sodelovalo pet inštitutovih sodelavcev. Na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete je v poletnem semestru 1999/2000 in zimskem semestru 2000/2001 *dr. Andrej Studen* predaval in vodil seminar z naslovom Izbrana poglavja iz socialne zgodovine in zgodovine vsakdanjega življenja na Slovenskem v 19. in na začetku 20. stoletja. *Prof. dr. Peter Vodopivec* je predaval Občo zgodovino 18 stoletja. Trije raziskovalci sodelujejo v dodiplomskem študiju na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. *Dr. Ervin Dolenc* je vodil 4 ure vaj pri predmetu Nastanek sodobnega sveta prof. dr. Janka Prunka. *Dr. Aleš Gabrič* je imel predavanja in seminar na oddelku za kulturologijo iz predmeta Zgodovina slovenske kulture. *Dr. Damijan Guštin* pa je imel predavanja in vaje iz predmeta Vojaška zgodovina.

V podiplomskem študiju na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Pedagoški fakulteti v Mariboru in Teološki fakulteti v Ljubljani so bili naši raziskovalci mentorji, somentorji, predavatelji, konzultanti in člani komisij za zagovore magistrskih in doktorskih nalog ter komisij za oceno ustreznosti doktorskih disertacij. V tem študiju so sodelovali *dr. Zdenko Čepič*, *dr. Jasna Fischer*, *dr. Aleš Gabrič*, *dr. Damijan Guštin*, *dr. France Kresal*, *dr. Žarko Lazarevič*, *dr. Jurij Perovšek*, *dr. Jože Prinčič*, *dr. Andrej Studen* in *dr. Peter Vodopivec*.

3.2 KOMISIJE ZA IZVOLITEV

V komisijah za izvolitve v znanstvene nazive so kot člani sodelovali *dr. Aleš Gabrič*, *dr. Jurij Perovšek* in *dr. Peter Vodopivec*. V komisijah za podelitve nagrad so bili člani *dr. Zdenko Čepič* (Zoisove nagrade), *dr. Ervin Dolenc* (predsednik komisije za nagrado Klio pri Zvezi

zgodovinskih društev Slovenije) in *dr. Peter Vodopivec* (za nagrado Viktorja Adlerja in nagrado Karla Vogelsanga).

3.3 PREDAVANJA NAŠIH RAZISKOVALCEV

Tudi v letu 2000 so naši raziskovalci pripravili vrsto različnih predavanj. Tako je *dr. Zdenko Čepič* predaval v okviru seminarjev za srednješolske učitelje, ki poučujejo zgodovino kot maturitetni predmet, 5. in 6. maja 2000 v Rogaški Slatini o problematiki formiranja meje z R Hrvaško po drugi svetovni vojni.

Dr. Jože Prinčič je na 5. seminarju o aktivnem poučevanju in učenju zgodovine Zavoda R Slovenije za šolstvo 14. februarja 2000 v Ljubljani v predavanju, ki je bilo predvideno kot oblika neposredne pomoči srednješolskim profesorjem zgodovine pri pripravi na maturo, osvetlil zgodovinske prelomnice v razvoju slovenskega gospodarstva v letih 1945 - 1991.

Za oba seminarja je kot predsednik republiške maturitetne komisije za zgodovino vodil priprave *dr. Peter Vodopivec*.

Dr. Ervin Dolenc je v Slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani 10. marca 2000 predaval v seminarju z naslovom Kako pišem zgodovino svoje šole o šolski politiki v prvi jugoslovanski državi. Na tem seminarju je s predavanjem sodeloval tudi *dr. Aleš Gabrič*, govoril je o slovenskem šolstvu po letu 1945.

Dr. Damijan Guštin je 18. oktobra 2000 v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani v okviru razstave Slovenija od prve svetovne vojne do koroškega plebiscita in Rapalla predaval o "mali obmejni vojni" med Kraljevino SHS in Nemško Avstrijo. Ob tej priliki je tam 25. oktobra 2000 predaval še *dr. Jurij Perovšek* o Slovencih na poti iz habsburške monarhije v Kraljevino SHS.

8. novembra pa je v Muzeju novejšje zgodovine predavala tudi *dr. Nevenka Troha* o slovensko italijanski meji po prvi in drugi svetovni vojni. *Dr. Perovšek* je v okviru predavanj prof. dr. Miroslava Stiplovska 22. novembra 2000 predaval študentom 4. letnika zgodovine o slovenskem narodno političnem položaju v novembru 1918 v državi SHS. Trije raziskovalci so predavali na okroglih mizah Društva Slovenija - Rusija in Slovenskega društva za mednarodne odnose. Tako je *dr. Peter Vodopivec* 29. februarja 2000 na okrogli mizi Rusija in Evropa predaval o Rusiji in Evropi z zgodovinskega vidika, *dr. Aleš Gabrič* pa na okrogli mizi Rusija in Balkan 21. novembra 2000 primerjal ruske in slovenske poglede na krizo v bivši Jugoslaviji in predstavil knjigo Sergeja Romanenka Jugoslovanska kriza, razpad, vojna. *Dr. Nevenka Troha* je na okrogli Od Rapalla do Osima in perspektive odnosov z Italijo 14. novembra 2000 predavala o meji z Italijo po drugi svetovni vojni (1945 - 1954). *Dr. Vodopivec* je maja v Ljubljani v organizaciji avstrijskega veleposlaništva v Sloveniji predaval o slovensko - avstrijskih odnosih v preteklosti, junija meseca pa se je udeležil razprave o Valvasorju in zvezah slovenskih intelektualcev s svetom, ki jo je organizirala družba Socius na gradu Bogenšperg.

3.4 OCENE RAZLIČNIH ROKOPISOV

Naše raziskovalce zaprosijo tudi različne ustanove za oceno rokopisov. Tako je *dr. Aleš Gabrič* ocenil rokopis dr. Mateje Režek Politične spremembe v Sloveniji v desetletju po sporu z Informbirojem, ki bo v letu 2001 izšel pri Novi reviji. *Dr. Boris Mlakar* je napisal oceno o

rokopisu Marjana Eiletza *Moje domobranstvo*. Ocena je izšla v dopoljnjeni obliki tudi v knjigi s tem naslovom kot spremna beseda. Dr. Mlakar je ocenil še rokopis Boruta Rutarja o organizaciji TIGR. *Dr. Nevenka Troha* je za komisijo za zgodovino pri Glavnem odboru Zveze borcev in udeležencev NOV Slovenije napisala oceno o delu Žive Kraigher Ljudje in kraji na Pivškem (1941-1945).

3.5 PREDSTAVITVE NOVIH PUBLIKACIJ

Predstavitve novih publikacij naših raziskovalcev in drugih zgodovinarjev na tiskovnih konferencah so pogoste zadolžitve mojih sodelavcev. *Dr. Zdenko Čepič* in *dr. Nevenka Troha* sta v Novi Gorici v organizaciji Goriškega muzeja 5. decembra in v Trstu v Narodni in študijski knjižnici 13. decembra 2000 predstavila Zbornik Milice Kacin Wohinz, izdan ob njeni 70-letnici kot prvi številki naših Prispevkov za novejšo zgodovino. *Dr. Vida Deželak* je na Jesenicah 17. marca in v Ljubljani 28. marca 2000 predstavila monografijo Ivana Križnarja Jeseniško okrožje med nacistično okupacijo in narodnoosvobodilnim bojem. *Dr. Ervin Dolenc* je v Slovenskem klubu v Trstu 15. februarja 2000 predstavil tematsko številko revije *Qualestoria*, ki je predstavila slovensko zgodovinopisje. V Ljubljani je predstavitev te revije vodila 16. marca 2000 *dr. Nevenka Troha*. *Dr. Jasna Fischer* je na tiskovni konferenci 22. novembra v Ljubljani predstavila novo knjigo *dr. Žarka Lazarevića* in *dr. Jožeta Prinčiča* *Zgodovina slovenskega bančništva*. Kot soavtor študije o dr. Ljubi Prenner, sourednik poročila komisije za rehabilitacijo univerzitetnih učiteljev in sodelavcev in urednik zbornika *Oblikovanje kulturnih ustanov in razvoj Novega mesta v kulturno središče Dolenjske* je *dr. Aleš Gabrič* te publikacije predstavil decembra meseca na tiskovnih konferencah v Ljubljani in Novem mestu. *Dr. Damijan Guštin* sodeloval na predstavitvi knjige *dr. Borisa Mlakarja* *Tragedija v Cerknem pozimi 1944 v Cerknem* 14. decembra 2000. *Dr. Jurij Perovšek* je v Ljubljani 4. aprila in v Mariboru 26. oktobra 2000 predstavil monografijo dr. Miroslava Stiplovskega *Slovenski parlamentarizem 1927 - 1929. Avtonomistična prizadevanja skupščin ljubljanske in mariborske oblasti za ekonomsko-socialni in prosvetno-kulturni razvoj Slovenije ter za udeležanje parlamentarizma*. *Dr. Nevenka Troha* je vodila predstavitev zbornika *Zorko Jelinčič nad prezrtjem in mitom* 11. decembra 2000 tudi v Ljubljani.

4 SODELOVANJE V REDAKCIJAH, STROKOVNIH DRUŠTVIH, KOMISIJAH, ODBORIH IN DRUGIH ORGANIZACIJAH

4.1 REVIJA PRISPEVKI ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

Že drugo leto zapored nam je uspelo izdati dve številki 40. letnika naše revije *Prispevki za novejšo zgodovino*. Prvo številko smo kot Zbornik Milice Kacin Wohinz posvetili njeni 70-letnici. V njej smo objavili biografijo jubilarke, 23 znanstvenih člankov - tematskih razprav iz njenega raziskovalnega področja, to je zgodovine Primorske 19. in 20. stoletja, historično dokumentacijo in bibliografijo o historiografiji Julijske krajine 1985-2000. V drugi številki smo kot običajno objavili sedem znanstvenih razprav, rubriko *Zapis analizo bibliografije sodelavcev inštituta v letih 1989 - 1998*, jubilejni zapis ob 90.letnici naše upokojene sodelavke Terezije Traven, tri poročila o znanstvenih srečanjih, enajst ocen in poročil o novih knjigah, letno poročilo o delu inštituta in bibliografijo naših redno zaposlenih delavcev v letu 1999. Uredniški odbor je ostal nespremenjen, sestavljali so ga *dr. Zdenko Čepič*, glavni urednik, *dr. Jasna Fischer*, odgovorna urednica, *dr. Damijan Guštin*, pomočnik glavnega urednika in člani *dr. Boris Mlakar*, *dr. Jože Pirjevec*, *dr. Janko Prunk* in *dr. Franc Rozman*.

Za pripravo jubilejnega zbornika je kot sourednica sodelovala še *dr. Nevenka Troha*. Zaradi izjemno zaostrenih finančnih zagat pa ne vemo, koliko časa bomo še uspeli izdajati revijo. V letu 2000 so sredstva Ministrstva za znanost in tehnologijo predstavljala le še 30 % potrebnih sredstev, dobrih 20 % sredstev nam je uspelo zbrati pri ljubeznivih sponzorjev za izdajo jubilejnega zbornika, preostalo polovico je v letu 2000 pokrila inštitut sam. Poudariti je potrebno, da smo plačali le še računalniški prelom, tisk, prevode, lektoriranje in zgozlj simboličen uredniški honorar.

Dr. Jasna Fischer je bila članica uredniškega odbora za pripravo jubilejnega zbornika ob 80-letnici prof. dr. Vasilija Melika. *Dr. Aleš Gabrič* je bil do septembra 2000 član uredniškega odbora Kronike, na zborovanju zgodovinarjev na Rogli pa je bil imenovan za njenega glavnega in odgovornega urednika. *Dr. Andrej Studen* je bil urednik revije za zgodovino vsakdanjega življenja in historične antropologije *Zgodovina za vse*.

4.2 SODELOVANJE

- Nadaljevali smo delo pri pripravi **14. Zvezka Enciklopedije Slovenije**. Člani strokovnih odborov so bili *dr. Zdenko Čepič*, *dr. France Kresal* in *dr. Boris Mlakar*. Gesla so pisali *dr. Zdenko Čepič*, *dr. Vida Deželak-Barič*, *dr. Aleš Gabrič*, *dr. Bojan Godeša*, *dr. Damijan Guštin*, *dr. Boris Mlakar*, *dr. Mateja Režek*, *dr. Jurij Perovšek* in *dr. Nevenka Troha*. Skupaj so za 14. zvezek napisali 44 gesel.
- Inštitut je ustanovni član **koordinacije raziskovalnih inštitucij Slovenije KORIS**, ki trenutno združuje direktorje 39. inštitutov, samostojnih in univerzitetnih. V delu 8-članskega ožjega kolegija je sodelovala *dr. Jasna Fischer*, ki je bila na zadnjem letnem zasedanju novembra izvoljena za podpredsednico in s tem članico predsedstva KORIS. V letu 2000 je KORIS sodeloval pri nadaljevanju usklajevanja predloga novega zakona o financiranju raziskovalne dejavnosti, pogajanjih s sindikati delavcev zaposlenih v raziskovalni dejavnost in pri odmevnem opozarjanju javnosti o kritičnem položaju slovenske znanosti, ki pa, kot kaže, žal ni veliko zaleglo, saj je naš položaj vedno bolj kritičen. *Dr. Peter Vodopivec* je bil član slovenskega društva PEN. Skupaj z *dr. Alešem Gabričem* je delal še v komisiji Univerze v Ljubljani za rehabilitacijo njenih univerzitetnih učiteljev in sodelavcev. Trije naši raziskovalci so delali kot člana svetov kulturnih ustanov. *Dr. Aleš Gabrič* je bil član strokovnih svetov Slovenskega šolskega muzeja, Zgodovinskega arhiva Ljubljana in muzeja Univerze v Ljubljani. *Dr. Jurija Perovška* je v svet Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani decembra 2000 imenoval Mestni svet Mestne občine Ljubljana, *dr. Nevenka Troha* je bila članica sveta Muzeja novejšje zgodovine v Ljubljani, *dr. Peter Vodopivec* pa je bil član znanstvenega sveta ISH. *Dr. Zdenko Čepič* je bil, kot že vrsto let, član Komisije za preimenovanje ulic in naselij Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana. *Dr. Nevenka Troha* je bila sindikalna zaupnica Sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in raziskovalni dejavnosti na inštitutu.
- **V strokovnih društvih deluje nekaj raziskovalcev inštituta.** Najpomembnejše je gotovo Zveza zgodovinskih društev Slovenije. *Dr. Jurij Perovšek* je bil do konca septembra njen podpredsednik, na občnem zboru na Rogli pa izvoljen za predsednika. Oktobra 2000 je v tej funkciji že odprl razstavo Slovenija od prve svetovne vojne do Koroškega plebiscita in Rapalla, ki jo je v Ljubljani pripravil Muzej novejšje zgodovine in pozdravil novembra 2000 znanstveno posvetovanje Vergleichende Landesgeschichte in Österreich - eine Utopie, ki je bilo ob 150-letnici Historischer Verein für Steirmark v Gradcu. *Dr. Aleš Gabrič* je bil do občnega zbora društva na

Rogli predsednik društvenega nadzornega odbora, nato pa je bil izvoljen v njegov Izvršni odbor. *Dr. Zdenko Čepič* je bil predsednik, *dr. Nevenka Troha* podpredsednica in *dr. Mateja Režek* tajnica Zgodovinskega društva Ljubljana. *Dr. France Kresal* je bil član predsedstva Nacionalnega komiteja za zgodovinske vede Republike Slovenije in predsednik slovensko-češke zgodovinske komisije.

Dr. Peter Vodopivec je bil podpredsednik Slovenske matice in organiziral odmeven simpozij o življenju in delu Borisa Furlana.

Dr. Vida Deželak-Barič je tudi v letu 2000 nadaljevala delo kot članica komisije za zgodovino pri Glavnem odboru Zveze združenj borcev in udeležencev narodnoosvobodilne vojne Slovenije.

- **Posebna oblika delovanja naših raziskovalcev je njihovo delo pri različnih oblikah pomoči pri oblikovanju pouka zgodovine v srednjih šolah.** *Dr. Peter Vodopivec* je tudi v letu 2000 bil predsednik republiške maturitetne komisije za predmet zgodovina. V gibanju Znanost mladini že dolga leta sodelujeta dva raziskovalca. *Dr. Zdenko Čepič* je v lanskem letu bil član strokovne komisije za zgodovino pri nalogah mladih raziskovalcev, *dr. Damijan Guštin* pa je bil strokovni vodja za področje zgodovine in predsednik strokovne komisije za oceno nalog. V Zvezi prijateljev mladine Slovenije sodelujejo štirje. *Dr. Ervin Dolenc* in *dr. Aleš Gabrič* sta bila člana komisije za delo zgodovinskih krožkov v zvezi. *Mojca Šorn* je bila članica komisije za delo z mentorji in učenci na področju zgodovine in je kot članica komisije za ocenjevanje pregledala 12 zgodovinskih raziskovalnih nalog in za 31. srečanje mladih raziskovalcev zgodovine, ki je bilo v Celju 16. maja 2000, predstavila tudi referat o načinu ocenjevanja nalog učiteljem - mentorjem. Tudi *Tadeja Tominšek Rihtar* je bila članica komisije za ocenjevanje osnovnošolskih zgodovinskih raziskovalnih nalog in bila na že omenjenem srečanju v Celju, kjer so učenci zagovarjali raziskovalne naloge na temo "Bivanjska kultura na Slovenskem.

4.3 NASTOPI V JAVNIH MEDIJAH

Kot vsako leto tudi za leto 2000 posebjaj poročamo o nastopih v javnih medijih, na televiziji, radiu, v časnikih in časopisih. Te vrste seznanjanja javnosti z našim delom kot najbolj učinkovite oblike samopromocije zgodovinarji nismo preveč vešč, zato se mi zdijo takšni nastopi še posebej pomembni. Med nastopi na televiziji so najštevilnejši v oddaji Humanistika. 13. oktobra sta o 30. zborovanju slovenskih zgodovinarjev na Rogli konec meseca septembra in o nalogah slovenskih zgodovinarjev govorila *dr. Zdenko Čepič* in *dr. Jurij Perovšek*. V oddaji Humanistika 8. decembra 2000 pa je nastopil *dr. Aleš Gabrič* skupaj z ruskim zgodovinarjem Sergejem Romanenkom, avtorjem knjige Jugoslovanska kriza, razpad, vojna v pogovoru o tej knjigi. *Gabrič* je nastopil tudi v Odmevih TVS in govoril ob 20-letnici smrti Josipa Broza Tita 4. maja o njegovi osebnosti. *Perovšek* pa je sodeloval v dokumentarni oddaji TVS Rapalska kupčija 11. decembra s prispevkom o državnopravnem položaju Slovenije novembra 1918. *Dr. Vida Deželak-Barič* je v dnevniku TVS 27. aprila govorila o Osvobodilni fronti slovenskega naroda. *Dr. Ervin Dolenc* je 3. januarja v Studiu City TVS govoril o umiranju državnikov (Lenin, Tito, Korošec). *Dr. Mateja Režek* je v oddaji 24 ur POP TV govorila o odnosih med državo in katoliško cerkvijo v začetku petdesetih letih ter o napadu na škofa Antona Vovka. *Dr. Nevenka Troha* je sodelovala v oddaji programa za italijansko narodno skupnost regionalnega RTV centra Koper TG Attualita 8. decembra. *Dr. Peter Vodopivec* je sodeloval v razgovorih na TVS, 20. marca v oddaji Jasno in glasno o politiki in 6. oktobra v oddaji o aktualnih dogajanjih v Srbiji.

Pet zgodovinarjev je sodelovalo v vrsti radijskih oddaj. *Dr. Zdenko Čepič* je na Valu 202 Radia Slovenija 28. avgusta razlagal t.i. avnojske sklepe, na okrogli mizi radia Trst pa je 13. decembra sodeloval na okrogli mizi o slovenskem zgodovinopisju novejši dobe s poudarkom na raziskovanju Primorske. 4. decembra je bila v Studiu ob 17h Radia Ljubljana ponovitev okrogle mize o problematiki zgodovinopisja 20. stoletja, sodelovala sta *dr. Jasna Fischer* in *dr. Bojan Godeša*. *Dr. Nevenka Troha* je na radiu Koper 14. junija imela razgovor o vprašanju preseljevanj v Slovenski Istri, v tretjem programu Radia Slovenija pa je 12. novembra sodelovala v pogovoru o vprašanju slovenske zahodne meje. *Dr. Peter Vodopivec* je 17. februarja na Radiu Slovenija sodeloval v okrogli mizi o sodobni desnici, 6. oktobra pa je govoril o knjigi Erica Hobsbawma *Stoletje skrajnosti*.

V revialnem tisku sta bila objavljena dva intervjuja. *Dr. Zdenko Čepič* je v *Svobodni misli* dal razlago o zgodovinskih razsežnostih t.i. avnojskih sklepov, *Mladina* pa je objavila razgovor z *dr. Nevenko Troha* z naslovom *Trgovanje s kostmi*.

5 ZNANSTVENI POSVETI

Strokovnih srečanj, bodisi, da so to bili znanstveni posveti, okrogle mize, kolokviji in javni seminarji, je bilo v letu 2000 kar 22. Na njih je enajst naših raziskovalcev imelo 37 referatov in diskusij. Dva znanstvena posveta je kot soorganizator pripravil naš inštitut. Mednarodni znanstveni posvet Jugoslavija v hladni vojni podrobneje predstavljam v poglavju o mednarodnem sodelovanju. Drugi posvet, pri katerem smo bili soorganizatorji, je bil v Kopru in na njem je bila obdelana problematika vzrokov in posledic izseljevanja iz Slovenske Istre po drugi svetovni vojni.

5.1 KRONOLOŠKI PREGLED POSVETOV

- Mednarodni znanstveni posvet **Antifascismo e Resistenza - Bilanzo e prospettive di ricerca (Protifašizem in odporništvu - Pregled dela in prihodnje raziskave)**, Trst, 26. januar 2000
  - referentka *dr. Nevenka Troha*, Squardo sul libro di Galliano Fogar in guerra 1940-1945 - Societa' e resistenza (Pogled na knjigo Galliana Fogarja Trst v vojni 1940-1945 - Družba in odpor)
- Študijsko srečanje **Revisionismo storico (Revizija zgodovine)**, Trst, 25. in 26. februar 2000
  - diskusija *dr. Nevenka Troha*
- Posvet **Novejša vojaška zgodovina na Slovenskem**, Ljubljana, 1. marec 2000
  - referent *dr. Damijan Guštin*, Novejša vojaška zgodovina Slovenije in Slovencev
- Seminar v okviru evropskega projekta **Frontiers in Europe - Frontiers of Faith**, Ljubljana, 13. marec 2000
  - referat *dr. Peter Vodopivec*, Slovenska reformacija in protireformacija
- Okrogla miza **Odmevi na razstavo "Mati, domovina, Bog" in problematiki domobranstva**, Ljubljana, 29. marca 2000

- diskusija *dr. Vida Deželak-Barič* in *dr. Nevenka Troha*
- Znanstveni posvet **Strukture časa in prostora**, Kamnik, 19. april 2000
  - referent *dr. Andrej Studen*, Revolucija v prometu in njegovi vplivi na strukture prostora in časa
- Mednarodni znanstveni posvet **Jugoslavija v hladni vojni**, Ljubljana, 8. in 9. maj 2000
  - referenti *dr. Zdenko Čepič*, Spor z informbirojem in jugoslovanska kmetijska politika, *dr. Aleš Gabrič*, Nacionalno vprašanje in jugoslovanski centralizem, *dr. Bojan Godeša*, Spreminjanje pogledov na jugoslovansko revolucijo po informbirojevskem sporu, *dr. Mateja Režek*, Vatikan in katoliška cerkev in *dr. Nevenka Troha*, Jugoslavija in tržaško vprašanje po objavi resolucije Informbiroja
- Mednarodno znanstveno srečanje **Ideology and History: The Making of Identity in Yugoslavian Historiography**, Firence, 8. in 9. maja 2000
  - referent *dr. Ervin Dolenc*, The Slovene Question: A Change of View on the Yugoslavian Community
- Znanstveni posvet **o življenju in delu dr. Borisa Furlana**, Ljubljana, 17. maj 2000
  - referenti *dr. Aleš Gabrič*, Druga smrtna obsodba Borisa Furlana, *dr. Bojan Godeša*, Furlan in Osvobodilna fronta, *dr. Peter Vodopivec*, Življenje in delo Borisa Furlana
- Znanstveni posvet Zorko Jelinčič v slovenski preteklosti, Tolmin, 20. maj 2000
  - referentka *dr. Nevenka Troha*, Jelinčičevo delovanje na političnem, kulturnem in znanstvenem področju v letih 1947 - 1954
- Znanstveni posvet **Vzroki in posledice izseljevanj iz Slovenske Istre po 2. svetovni vojni**, Koper, 9. junij 2000
  - referentka *dr. Nevenka Troha*, Ukrepi jugoslovanskih oblasti v coni B Julijske krajine in Svobodnega tržaškega ozemlja
- **Svetovni kongres zgodovinarjev**, Oslo, 10. avgust 2000
  - koreferent na okrogli mizi (pisna udeležba) *dr. Peter Vodopivec*, O srednji Evropi
- Mednarodni znanstveni posvet **o škofu Gregoriju Rožmanu**, Rim, 4. do 8. september 2000
  - referenti *dr. Vida Deželak-Barič*, Dr. Gregorij Rožman v luči partizanske propagande, *dr. Ervin Dolenc*, Rožman in katoliška prosveta in *dr. Bojan Godeša*, Rožman in vprašanje državnega okvira med drugo svetovno vojno
- Kolokvij **Wieviel Wahrheit verträgt der Mensch ?**, Leipzig, 8. do 10. septembra 2000
  - referent na okrogli mizi o arhivskih virih in odnosu do preteklosti *dr. Aleš Gabrič*, How much Truth can handle

- **XXX. Zborovanje slovenskih zgodovinarjev**, Rogla, 28. do 30. septembra 2000
  - referenta *dr. Zdenko Čepič*, Prelomnice slovenske državnosti v "kratkem" 20. stoletju in *dr. Peter Vodopivec*, Miti in stvarnost
  - predstavitve disertacij *dr. Vida Deželak-Barič* Organizacijsko vprašanje Komunistične partije Slovenije 1941-1945 in *dr. Mateja Režek*, Politične spremembe v desetletju po sporu z Informbirojem
- Mednarodni znanstveni posvet **Kärtner Volksabstimmung 1920 und die Geschichtsvorschung**, Celovec, 6. in 7. oktober 2000
  - referent *dr. Damijan Guštin*, Oborožene sile in prebivalstvo novih nacionalnih držav; primer Koroška 1918-1919
- Kolokvij **Koroški plebiscit 1920**, Maribor, 9. oktober 2000
  - referent *dr. Damijan Guštin*, Zasesti ali čakati Antanto? -Vojaški boji za Koroško 1918-1919
- Znanstveni posvet **o življenju in delu Rudolfa Cvetka**, 10. oktober 2000
  - referent *dr. Ervin Dolenc*, Rudolf Cvetko in Senožeče
- Znanstveni posvet **Oblikovanje kulturnih ustanov in razvoj Novega mesta**, Novo mesto, 19. oktober 2000
  - referenta *dr. Ervin Dolenc*, Razvoj kulturnih ustanov v slovenskih mestih in Novem mestu in *dr. Aleš Gabrič*, Policentrični razvoj slovenskih kulturnih ustanov sredi 20. stoletja
- Znanstveni posvet **Življenje in delo Virgila Ščeka**, Sežana, 26. oktober 2000
  - referenta *dr. Bojan Godeša*, Pogledi slovenskih komunistov na medvojno vlogo primorske sredine in *dr. Nevenka Troha*, Politično delovanje Virgila Ščeka po maju 1945
- **32nd National Convention of the American Association for Advancement of Slavic Studies**, Denver, Colorado - ZDA, 9. do 12. november 2000
  - referenta *dr. Aleš Gabrič* na panelu Communist Sklovenia and the Slovene Political Emigration How the Slovene Emigrant Culture was received in Slovenia in *dr. Peter Vodopivec*, Hrvaški in romunski miti o narodnem izvoru
- Mednarodno znanstveno posvetovanje **Globalizacija in človekove pravice**, Ljubljana, 14. december 2000
  - referent *mag. Andrej Pančur*, Nacionalni ali svetovni denar? Dilema avstro-ogrsko valutne reforme leta 1892

6 MEDNARODNO ZNANSTVENO SODELOVANJE

Mednarodno znanstveno sodelovanje je bilo v letu 2000

Osredotočeno na dve pomembni akciji našega inštituta. Prva je organizacija velikega mednarodnega znanstvenega posveta v okviru mednarodnega projekta Caught in the Middle univerze v Torontu in univerze na Dunaju ter priprava publikacije Slovenija: pot k

samostojnosti, ki jo pripravljamo skupaj s slavističnim inštitutom Ruske akademije znanosti v Moskvi.

Mednarodni znanstveni posvet Jugoslavija v hladni vojni, ki smo ga pripravili v Ljubljani maja 2000, so skupaj z nami organizirali še Znanstveni inštitut Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Univerza v Torontu in Slavistični inštitut Ruske akademije znanosti v Moskvi, sofinanciralo pa Ministrstvo za znanost in tehnologijo. Udeležili so se ga poleg slovenskih zgodovinarjev strokovnjaki iz Republike Hrvaške, Zvezne republike Jugoslavije, Republike Makedonije, Ruske federacije, Republike Italije, Republike Avstrije in Kanade. Sam posvet je bil organiziran v dveh tematskih sklopih. V prvem so udeleženci posveta prikazali mednarodno vlogo Jugoslavije v času hladne vojne med leti 1945 in 1956, v drugem pa njen notranjepolitičen razvoj in vpliv proces hladne vojne nanj. Delež inštitutovih zgodovinarjev je podrobneje razviden v poglavju o znanstvenih posvetih.

Za skupno slovensko rusko publikacijo o Sloveniji in njeni poti k samostojnosti sta *dr. Zdenko Čepič* in *dr. Aleš Gabrič* na željo ruskih sodelavk izbrala še nekaj dodatnih dokumentov, napisala kratke biografske zabeležke najpomembnejših slovenskih politikov in kulturnikov, ki so delovali v desetletju 1980 - 1990 ter napravila izbor reprezentativnih fotografij in zemljevid. Napisala sta pregleden uvoden znanstveni članek o razvoju slovenske državnosti v letih 1941 - 1991. *Dr. Jurij Perovšek* pa je napisal pregleden znanstveni članek o slovenski narodno emancipacijski volji v letih 1848 - 1941. Oba članka sta bila prevedena v ruski jezik v Ljubljani, v Moskvi pa so prevedli vse izbrane slovenske dokumente. Stroške vseh prevodov je kril inštitut. Načrtujemo, da bo publikacija izšla v letu 2001.

Mladi raziskovalec *mag. Andrej Pančur* je bil od 1. februarja do 31. julija 2000 štipendist Inštituta za evropsko zgodovino (Institut für Europäische Geschichte) v Mainzu, Zvezna republika Nemčija, kjer je dobil raziskovalno štipendijo za študij primerjave nemških in slovenskih monetarnih konceptov v okviru monetarne politike habsburške monarhije 1848 - 1914. Glavno študijsko delo je bilo osredotočeno na pregled in zbiranje gradiva po tuji literaturi, časnikih in časopisih. 20. junija 2000 je imel tam tudi javno predstavitev svojega raziskovalnega dela z naslovom Die Rezeptionen der Geldideen im slowenischen Gebiet der Habsburgermonarchie 1848 - 1914.

Mednarodno delovno sodelovanje imajo tudi posamezni raziskovalci. *Dr. Aleš Gabrič* je kot 24. knjižico zbirke The Donald W. Teadgold Papers, ki jih izdaja University of Washington v Seattlu, skupaj z dr. Božom Repetom in Leopoldino Plut Pregelj pripravil publikacijo The Replurativization of Slovenia in the 1980s: New Revelations from Archival Records. V delu, ki ga je prispeval, je analiziral odnos med oblastjo in inteligenco v osemdesetih letih do slovite 57. številke Nove revije. *Dr. Nevenka Troha* je sodelovala s strokovnjaki univerze v Trstu in Gradcu, Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja v Trstu, Inštituta Gramsci v Rimu ter raziskovalci slovensko - italijanskih odnosov v Italiji, na filozofski fakulteti v Pulju in univerze v Celovcu. Intenzivne delovne stike z ustanovami in posamezniki v tujini ima *dr. Peter Vodopivec*. Kot ekspert je že peto leto sodeloval v mednarodni komisiji za pouk zgodovine 20. stoletja pri Svetu Evrope. Pripravljala je mednarodni učiteljski seminar maja meseca 2000 v Sarajevu. Je član znanstvenega sveta Centra za mir in demokracijo v jugovzhodni Evropi in je sodeloval pri organizaciji posvetov o učbenikih zgodovine v balkanskih in srednjeevropskih državah v Istanbulu septembra in novembra 2000 v Ljubljani, za prvega je skupaj z dr. Božom Repetom pripravil analizo slovenskih učbenikov, drugega pa je vodil. Kot član doktorske komisije je junija 2000 sodeloval pri doktorskem izpitu na zgodovinskem oddelku Centralno evropske univerze v Budimpešti. Tam je imel marca na

magistrskem kurzu iz zgodovine Srednje Evrope predavanje o slovenski zgodovini 18. stoletja. V okviru avstrijskega združenja raziskovalcev 18. stoletja je maja na Dunaju predaval o slovenskem zgodovinopisju 18. stoletja. Dr. Vodopivec je še edini evropski član upravnega odbora Society for Slovene Studies ter član mednarodnega znanstvenega sveta Evropskega inštituta v Salzburgu in član uredniškega odbora časopisa East Central Europe v Budimpešti.

7 POSLOVNO POROČILO

Inštitut za novejšo zgodovino je uspešno zaključil lansko poslovno leto. Inštitut se je financiral s programi in projekti, ki smo jih pridobili na razpisih Ministrstva za znanost v preteklih letih. Posebna sredstva smo dobili od tega ministrstva še za mladega raziskovalca, tisk revije Prispevki za novejšo zgodovino, pripravo mednarodnega znanstvenega posveta Jugoslavija v hladni vojni in za informacijsko dejavnost. Del sredstev smo pridobili še za upravljanje stavbe Kongresni trg 1 z najemninami in pokrivanjem stroškov za vzdrževanje stavbe.

Poslovni uspeh v letu 2000 (v 000 SIT):

skupaj prihodki	205.238
skupaj stroški	204.541

Prihodki (v 000 SIT):

	1999	2000	indeks
celotni prihodek	185.097	205.238	111
od tega MZT	144.068	174.406	121
prihodek stavbe	25.333	26.749	105
drugo	15.696	4.083	26

Struktura stroškov (v 000 SIT):

stroški materiala in storitev	34.119
bruto plače in nadomestila plač	117.578
prispevki in davki na plače	26.755
drugi stroški dela	8.037
drugi stroški	4.451
amortizacija	2.601
vkalkulirani stroški za obratna sredstva	11.000
skupaj	204.541

8 SODELAVCI INŠTITUTA

Konec leta 2000 je bilo na inštitutu redno zaposlenih 26 in dopolnilno zaposlenih 9 sodelavcev. Ponovno se je izboljšala njihova sestava. *Mag. Boris Mlakar* in mlada raziskovalka *Mateja Režek* sta uspešno branila svoji doktorski disertaciji na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Dva sodelavca, *dr. Damijan Guštin* in *dr. Boris Mlakar* sta bila na isti fakulteti izvoljena v naziv znanstvenih sodelavcev, *dr. Jurij Perovšek* pa je bil izvoljen še v pedagoški naziv docenta. Do spremembe je prišlo tudi v tajništvu inštituta. Tajnica v upravi Li An Jasenovec, ki smo jo zaposlili v letu 2000, je odšla na porodniški dopust, zato smo v novembru 2000 na novo zaposlili kot tajnico v upravi Tajco Koruza. Podrobnejša sestava zaposlenih po delovnem mestu in izobrazbi je razvidna iz obeh spodnjih tabel.

a) Pregled števila sodelavcev po izobrazbi

Izobrazba sodelavcev	Število zaposlenih
Doktorat znanosti	16
Magisterij	1
Univerzitetna izobrazba	4
Srednja strokovna izobrazba	3
Ostali	2
Skupaj	26

Sestava sodelavcev na dan 31. 12. 2000

b) pregled števila sodelavcev po nazivih

Vrsta sodelavcev	Število zaposlenih	V %
1. raziskoval.sodel.	19	73
znanstv.svetnik	3	
višji zn.sodel.	6	
znanstv.sodel.	4	
asist. z doktor.	2	
asist. z magist.	1	
strok.raz.sodel.	2	
2. strok.sodel.-knj.	2	7,7
3. tehn.sodel.-knj.	2	7,7
4. uprava	3	11,5

Skupaj sodelavci	26	100
------------------	----	-----

Sekretarska in druga vzdrževalna dela (del čiščenja in varovanje stavbe) smo, kot že vrsto let, dobro opravljali s pogodbenimi delavci.

Direktorica inštituta
Dr. Jasna Fischer, znanstvena svetnica

Ljubljana, januarja 2001